

Vlaamse Regering

Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van het voormalige godshuis de Lichtervelde met kapel te Eke

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, 1, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010 en 7 juli 2010;

Gelet op het ministerieel besluit van 18 september 2009 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van het voormalig godshuis de Lichtervelde met kapel te Eke;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door het agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Oost-Vlaanderen op datum van 30 maart 2010, zoals voorgelegd aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 06 mei 2010,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

Wegens de artistieke, historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

het voormalige godshuis de Lichtervelde met kapel met inbegrip van de beplante voortuin met ijzeren afsluiting, zijnde de gevels en bedaking van het voormalige

godshuis, en de kapel met inbegrip van het interieur van de kapel, zoals afgebakend op bijgevoegd plan, gelegen te Nazareth (Eke), de Lichterveldestraat 1; bekend ten kadaster: Nazareth, 2e afdeling, sectie A, perceelnummers 802S, 824N, 824P.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

1° Historische waarde:

De instelling is verbonden met de werking van de Zusters Kindsheid Jesu, een apostolische congregatie gesticht in 1835 door de Gentse kanunnik Petrus-Jozef Triest, aanvankelijk belast met de verzorging van wezen, vondelingen, en zieke kinderen in Gent, en enkele jaren later ook van bejaarden, ook op het platteland en in andere steden.

De bouw van het "godshuis de Lichtervelde" in Eke kwam tot stand in 1879 door een schenking van graaf Jules de Lichtervelde, lid van een vooraanstaande adellijke familie die in Eke het kasteel bewoonde.

De historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde.

Het kloostergebouw met kapel is zowel typologisch als stilistisch illustratief voor de bouwperiode in het laatste kwart van de 19de eeuw. Het voor de godshuisbouw kenmerkend hoofdgebouw is symmetrisch opgevat op een U-vormige plattegrond met aangebouwde kapel. Het geheel werd opgetrokken in een eclectische baksteenstijl met overwegend neoromaanse inslag, één van de gangbare neostijlen in de omvangrijke kerkelijke of religieuze architectuur van de tweede helft van de 19de eeuw. De decoratief uitgewerkte voorgevel gelegen in een door ijzeren hekwerk omsloten voortuin is een beeldbepalend element in de straat en straalt een zekere monumentaliteit uit.

Het authentieke en gave interieur van de kapel met een kwaliteitsvolle vormgeving en de weelderige afwerking schittert door de architecturale polychromie met zeer rijke kleurstelling en de verzorgde detaillering in neostijl.

2° Sociaal-culturele waarde:

Het "godshuis de Lichtervelde" is een representatieve en authentiek getuige van de sociale zorgverlening en welzijnszorg in een landelijke gemeente in de 19de eeuw, onder leiding van een religieuze gemeenschap van zusters en opgericht met financiële steun van de lokale adel. In de sociale geschiedenis van de gemeente en later in de ruimere landelijke regio speelde de dienstverlenende instelling een belangrijke rol.

Het H. Hartbeeld en de Lourdesgrot in de voortuin van het godshuis getuigen van de sterke volksdevotie in de eerste helft van de 20ste eeuw.

3° Artistieke waarde:

De kapel van 1890 is door haar mooie interieurafwerking een authentiek voorbeeld van een kloosterkapel in eclectische stijl met rijke totaalpolychromie van hoogstaande kwaliteit en verrijkt met talrijke polychrome heiligenbeelden.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009 en 4 december 2009 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009 en 11 januari 2010).

Brussel, 01-10-2010

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS